

MEDLEMSBLADET

Nr 1/2017 Pris 20:- – Blidö–Frötuna skärgårdsförening

Foto: Renée Eklind

Utvecklingsprogram för skärgården

Norrhälje kommun har startat ett arbete med att ta fram ett *Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogram* med sikte på att det ska tas av kommunfullmäktige under början av 2018.

Kommunfullmäktige antog 2013 en översiktsplan; *Översiktsplan 2040*. Planens vision är att Norrhälje ska ha Sveriges mest populära landsbygd. För att ta fram hållbara villkor och förutsättningar för detta, beslutade kommunfullmäktige i november 2016 att ta fram ett landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogram. Översiktsplanen 2040 lyfter fram fem strategiska fokusområden:

- Norrhälje kommun ska integreras med och utvecklas i takt med övriga Stockholmsregionen.
- Kunskapsresultaten i skolan ska förbättras och utbildningsnivån ska höjas.
- Ett gott företagsklimat ska öka delaktigheten på arbetsmarknaden och utveckla nya och befintliga företag.
- Hela kommunen ska växa och nyproduktionen av bostäder ska öka i attraktiva livsmiljöer med goda pendlingsmöjligheter.

”Det är viktigt att ha en fast befolkning på öarna”

- Norrhälje stad ska stimulera tillväxt och bidra ytterligare till den positiva utvecklingen i hela kommunen.

I Översiktsplan 2040 (kortversion) står bland annat att läsa i kapitlet om skärgård och landsbygd:

”det är viktigt att ha en bofast befolkning på öarna i skärgården som bland annat tillhandahåller service för att kunna behålla en attraktiv natur- och kulturmiljö för besökare och fritidsboende”.

Syfte

Syftet med Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet är att det ska utgöra en helhet för hur man ska arbeta med landsbygds- och skärgårdsutveck-

ling. Det ska säkerställa att dessa perspektiv genomsyrar all kommunal verksamhet. Programmet ska medverka till en fokusering mot landsbygdens och skärgårdens potentialer för boende, lokalt näringsliv, aktiv fritid samt attraktiv och hållbar miljö utifrån visionens innebörder.

Kommunens planering

I arbetet med programmet kommer olika intressenter

att ges möjlighet att komma med synpunkter och förslag. Bland annat kommer ett tjugotal möten att hållas för innevånarna, från slutet på april och fram till mitten av juni, runt om i kommunen. På kommunens hemsida, www.norrtalje.se/landsbyggsdialog kan du se plats och tid för de olika mötena. För att få en tydlig process och skapa goda förutsättningar för bra möten kommer externa konsulter att anlitas.

Föreningar och organisationer kommer också att få möjlighet att lämna skriftliga synpunkter på det slutgiltiga förslaget under en remissomgång under hösten. I början av 2018 ska programmet vara klart, om allt går enligt planen.

För den som vill veta mer, finns Översiktsplan 2040 samt kommunens vision på kommunens hemsida. På hemsidan 'landsbyggsdialog', kommer man att kunna följa framskridandet

av Landsbyggs- och skärgårdsutvecklingsprogrammet.

Var med och påverka

Vi i styrelsen har diskuterat frågan och tycker att detta är en viktig möjlighet att påverka som vi vill ta vara på. Alla dessa fina skrivningar måste konkretiseras för att kunna omsättas till handlingar och politiska beslut. För detta behövs våra idéer och förslag. Vi kommer att delta på mötena och uppmanar våra medlemmar att göra det samma. Vi kommer att följa processen noga och informera medlemmarna efterhand. Vi kommer att samla in medlemmarnas synpunkter på det färdiga förslaget och skriva ett remissvar. Håll utkik på BFSFs hemsida. Har du tankar och idéer om frågor som är viktiga att ta upp, så hör gärna av dig till oss i styrelsen redan nu.

Lena Hammarbäck

Ny ordförande i BFSF

Jag är Söderörabo i åttonde generationen. Jag är utbildad sjökaptan och arbetar som befälhavare i skärgårdstrafiken. Att få till en bra och utvecklad sjötrafik är därför något jag jobbar mycket för. Jag representerar skärgårdsborna i Sjötrafikberedningens referensgrupp. Att höja standarden och få till fler turer är en viktig pusselbit för att få vardagen att fungera för fastboende och att få nya att våga ta steget att flytta ut.

Ö-identiteten är viktig för mig, men samtidigt ska det vara ett så lätt steg som möjligt mellan fastland och ö.

I det värsta snöovädret på

flera år höll föreningen sitt årsmöte. All busstrafik var lamslagen och plogbilarna hann knappt med innan det var dags för nästa vända. Men inte kunde det stoppa några envisa rospigg-
gar. Och det är ju just det där med att inte låta sig stoppas. Vägen till påverkan i olika frågor kan ibland kännas svårnavigerad. I det här numret presenteras våra nyvalda styrelseledamöter som kommer med nya krafter och idéer och för arbetet ytterligare framåt. Vi hör gärna mer ifrån er medlemmar också, vad vill ni att vi ska driva för frågor? Vill du veta mer om hur? Läs på sidan 5.

Joel Nordstedt

Foto: Ingela Ogdal

MEDLEMSBLADET ges ut av Blidö-Frötuna Skärgårdsförening.

Söderöra Söderviken 4 • 760 17 Blidö • www.bfsf.se • bankgiro 439-8152

MEDLEMSBLADET trycks hos Sollentuna Offset & Digitaltryck AB.

Bidrag mottages tacksamt via mail, renee.eklund@gmail.com eller per telefon, 0708 20 45 55

Vill du annonsera? Kontakta Renée Eklind på mail eller telefon, se ovan.

Gertrud Thames berättar om hur gamla tapeter åter kan komma i produktion. Foto: Göran Hedberg.

Årsmöte i BFSF

Ett femtontal medlemmar trotsade vädret och sammanstrålade hos Roslagens Båt & Byggnadsvård i Vreta. Att bilar stod hjälplöst stilla på igensnöade vägar runt Roslagen skrämmer inte skärgårdsbor.

Till ordförande valdes Joel Nordstedt med acklamation. Barbro som under många år tidigare gjort stora insatser i föreningen, känner sig efter lång bortovaro från föreningslivet, åter mogen att kavla upp ärmarna och lät sig väljas in som suppleant. Flera nya lovande namn med rätt förankring kommer också att ingå i den nya styrelsen.

Ekonomi var god, men problemet är det brutna räkenskapsåret. Det innebär att medlemsavgifterna kommer in så sent att det är tunt i kassan när årets första Medlemsblad ska skickas ut. Därför kommer man i fortsättningen att be medlemmarna betala avgiften för påföljande år redan när man får kallelse till årsmötet.

Vid kaffet efter årsmötet avtackades de som avgick efter flera års styrelsearbete. Det var Roger Manrin, Högmarsö, Eva Axelsson, Svartnö och Alf Anderin, Svenska Högar-na. Han invaldes dock i valberedningen.

Därefter fick man en intressant presentation av Båt & Byggnadsvård. De har en imponerande verksamhet och inriktar sig på att dokumentera och ta tillvara på regionala byggnadsmetoder från Roslagen. Man hittar gamla scha-

blonmålade tapeter i väggar på gamla hus som renoveras. De kan man nyproducera och måla upp med miljövänliga och hållbara färger. Kulörerna blandar man själv och kan få dem identiska med som det var.

Gamla målade furugolv i fantastiska mönster med äggoljetempera som blir praktiskt taget outslitlig när den fått härda på rätt sätt, fick vi se prov på. Lerklining har blivit populärt, som allt fler gamla beprövade metoder.

I Vreta tar man emot fönster för reparation. I verkstaden arbetar cirka åtta personer i varierande skift. Idag har man en lista på 300 fönster, som ska tas om hand. Man kan nyttillverka dörrar som de såg ut för flera hundra år sedan.

Men man nyttillverkar andra träföremål. Så har man till exempel hittat en gammal stol, Unungestolen, som man gjort en replika av i furu och björk. Får man tillräckligt många beställningar är det möjligt att ta fram sådana stolar.

Man katalogiserar bygdemålare och visar på en karta var fynden gjorts. Här i trakten har man funnit många verk av Roslagsmålaren, medan Tulpanmålaren förekom flitigt längre upp i socknarna.

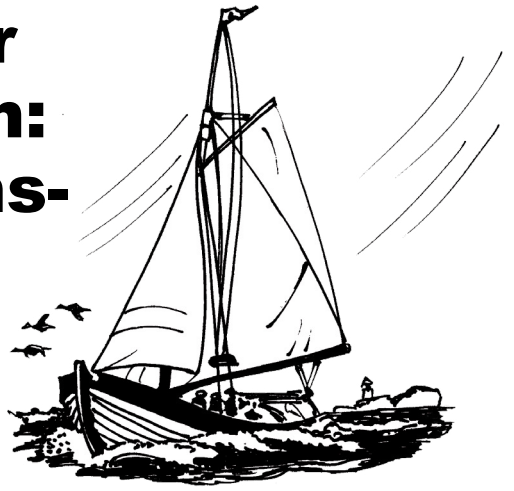
Man kommer att få ensamrätt på försäljning av tyger med vackra 1700-tals mönster, som finns att bese i utställningen.

Hit strömmar besökare när det ordnas intressanta kurser och föreläsningar.

Göran Hedberg

Du som intresserar dig för hur det går för skärgården: Nu behöver vi din medlemsavgift!

Blidö-Frötuna Skärgårdsförening har i över 50 år påverkat utvecklingen i skärgården. Vi kommer oförtrutet att kämpa för skärgårdsbornas rätt till goda levnadsvillkor.

Vad får du för dina 200 kr? Du får:

- Tre-fyra nummer av Medlemsbladet
 - Subventionerade medlemsaktiviteter
 - Ingång till makthavarna via föreningens kontinuerliga kontakter med kommunen
- BFSFs medlemskap i SIKO som är en tung remissinstans mot landsting och länsstyrelse
SIKO som är medlem i SRF som kan föra upp våra frågor på riksdagsnivå

Läs mer om hur det hänger ihop på sidan 5.

På årsmötet i november förra året, beslöt stämman att fastställa årsavgiften för två år framåt. Årsavgiften är således 200 kr för 2017 och oförändrad, 200 kr, för 2018. Avgiften gäller per familj.

Du kan betala via bankgiro, banköverföring eller swish enligt följande:

bankgiro: 439-8152

banköverföring: 82420-039219894

swish: 1231658541

Skriv namn, adress och e-postadress samt hur många familjemedlemmar det gäller, info@bfsf.se

VIKTIGT

Det är viktigt att vi kan registrera dig rätt för våra utskick.

Det finns inte alltid plats för avsändarinfo.

Var snäll och meddela oss per mail, brev eller på annat sätt, så att du får vår medlemsinformation.

Blankett för betalning via Privatgirot

BANKGIRO INBETALNING/GIRERING AVI

Meddelande till betalningsmottagaren	
Avsändare (namn och postadress)	Betalningsmottagare (endast namn) Blidö- Frötuna Skärgårdsförening

Belopp kronor

öre

Till bankgiro nr (ifylls alltid)

□ □ □ □ □ 200 □ □

□ 439-8152

Så här kan du påverka

Välkommen att höra av dig till oss i styrelsen, så ska vi göra vårt bästa för att jobba för dina frågor och idéer. För ett par år sedan förklarade vi sambandet mellan de olika skärgårdsorganisationerna och deras respektive möjlighet att påverka politiker och tjänstemän på olika nivåer. Nu är det dags för lite repetition. Som du ser kan vi föra upp frågor som gäller alla skärgårdsbor till en riktigt hög nivå!

BFSF är den lokala föreningen där du är medlem. Det geografiska området är, förutom Blidö och Rådman sö församlingar, även Länna församling öster om väg 276 samt Vätö församling söder om Vätö och Idö.

BFSF är representerat vid Norrtälje kommuns skärgårdsråd. Valda representanter från öarna i kommunen träffas tillsammans med kommunens politiker och tjänstemän fyra gånger om året för att få och lämna information om frågor som berör öborna.
www.bsfs.se

SIKO arbetar för att Stockholms skärgård ska vara en livskraftig och hållbar plats, där det går att leva, bo och verka. Här är de lokala skärgårdsföreningarna medlemmar. Varje skärgårdsförening har representanter i SIKOs styrelse. De kan ta med sig frågor till SIKO, som i sin tur kan föra frågorna vidare till myndigheter och olika politiska organ. Det kan röra sig om allt från skolskjutsar till fastighetsbeskattning. I en del fall tillsätts arbetsgrupper som arbetar mer i detalj med en aktuell fråga.

SIKO är medlem i SRF.
www.siko.org.se

SRF består av en förening per län eller större insjö (t ex SIKO). Varje förening organiserar inom sig en rad lokala föreningar (t ex BFSF) som arbetar med sina specifika intressen; transporter, service och skolfrågor eller andra viktiga frågor. Genom SRF kan befolkningen i skärgården göra sig hörda på riksnivå.

Viktiga frågor är bland annat företagandet, miljöfrågor, boende, fastighets-skatt, förvärvsfrågor, kommunikationer, skol- och servicefrågor.

www.skargardarnasriksforbund.se

ESIN har elva medlemmar, Sverige, Finland, Danmark, Irland, Skottland, Frankrike, Estland, Italien, Grekland, Åland och Kroatien. SRF är medlem i detta samarbete mellan europeiska ö-organisationer. De danska småöarna har sedan hösten 2012 tagit över ett tekniskt sekretariat. Lise Thilleman Sørensen är den danska organisationens verksamhetsledare, som även har hand om ESIN på så vis.

<https://europeansmallislands.com> eller via SRFs hemsida.

BFSF:s styrelse 2016–2017

Nya ledamöter

Britta Thalín

Med fem generationers Gräsköblod i ådrorna kändes det självklart att jag vid pensioneringen bosatte mig permanent på mitt älskade Lillgräsken.

I tjuugoårsåldern flyttade jag till Norrtälje för att arbeta inom hotellbranschen och där blev jag kvar i fyrtiofem år.

Jag ser nu fram emot att engagera mig i skärgårdsfrågor och framför allt kämpa för bättre båtcommunicationer som mer bör anpassas till de bofastas behov.

Lena Hammarbäck

Jag har sen barnsben vistats i Stockholms skärgård året om. Nu, sen några år tillbaka, är jag fastboende med man och hund på Blidö. Jag är pensionär och egenföretagare. Frågor som intresserar mig är kultur, miljö, infrastruktur och demokratifrågor.

Hanna Flodin

Jag är 27 år och bor tillsammans med tre båtar, sambo och vår son, snart två år, på Blidö. Jag har jobbat inom vården som undersköterska i Norrtälje kommun i cirka fem år. För närvarande studerar jag. Det finns många frågor som jag tycker är viktiga. Men jag brinner nog lite extra för miljön och för att bevara det gamla som finns. Det är också viktigt att det finns något att göra för barn och ungdomar och även för vuxna och gamla för att minska utanförskap.

Aina Öman

Skärgården, längtan till havet och naturen, har alltid betytt mycket för mig och det är en lycka att både få arbeta och bo i skärgården. Sedan drygt fyra år arbetar jag med byggnadsvård, Båt&Byggnadsvård i Roslagen. Jag är utbildad

sjukgymnast och har arbetat som det under ett stort antal år. Jag ser fram emot att få arbeta med angelägena frågor som ska göra det möjligt att bo och arbeta i skärgården.

Barbro Nordstedt

Jag bor på Söderöra sedan 38 år, men flyttar inom kort till Furusund – ett stort steg för mig som bara flyttat en gång tidigare i livet.

Jag brinner lite extra för skärgårdstrafiken och väl fungerande replipunkter. Och allt som handlar om skärgårdens barn och unga är viktigt – vi behöver barnfamiljerna!

De mänskliga mötena är också superviktigt! Att kunna ta del av kulturliv, roa sig i närområdet och att mötas i olika aktiviteter nära där man bor. Vill därför gärna jobba för att vi kan behålla de naturliga samlingsplatser som finns och för att förmedla olika aktiviteter i vårt område, inte minst under vinterhalvåret.

Ordinarie ledamöter

Joel Nordstedt, Söderöra
joel@triding.se
070-341 88 40

Bo Gesslein, Löparö,
bosse@loparomarina.se
0176-26 43 25

Malin Lenke, Lillgräsken
arkipelagsservice@telia.com
0176-450 38

Hanna Flodin, Blidö
072-297 27 86
flodin_90@hotmail.

Lena Hammarbäck, Blidö
lena.hammarback@
arbetslivspsykologen.com
070-497 19 07

Britta Thalín, Lillgräsken
britta.thalin@gmail.com
076-881 61 68

Aina Öman, Östernäs
0733-18 62 31
aina.oman@bbviroslagen.

Suppleanter

Renée Eklind, Tjockö
renee eklind@gmail.com
0176-430 46

Barbro Nordstedt, Söderöra
soderviken@hotmail.com
070-288 56 63

Gabriella Lundqvist, Norrtälje
lundkvist.gabriella@gmail.com
070 233 50 65

Valberedning

Alf Anderin, samman-
kallande, Yxlan
Anders Waldvik, Gräskö
Ida Fogelström, Tjockö
Allan Karlsson, Enskär
Fredrik Nordblom,
Söderöra

Sveriges landsbygd är utredd

Sveriges landsbygd är nu utredd i en rapport med det intetsägande namnet SOU 2017:1. Skärgårdarnas Riksförbund har såsom många andra remissinstanser svarat på den omfattande remissen. Remissvaret är ett resultat där alla SRFs medlemsföreningar har medverkat. Dessutom har frågan behandlats på SRF:s årsmöte.

Sammanfattningsvis har SRF lämnat följande synpunkter:

- Av skärgårdarnas cirka 70 000 innevånare bor och verkar cirka 50 000 under minst lika utmanande förhållanden som de 23 kommuner som speciellt pekas ut i utredningen. SRF anser att öar utan fast landförbindelse skall jämföras med gles glesbygd och kustremsan skall betraktas som glesbygd.
- Strandskyddets tillämpning kan inte utelämnas i en sammanhållen politik för skärgårdarna.
- Målsättningen att alla skall ha tillgång till snabbt bredband välkomnas. SRF anser att den framtida organiseringen av både utbyggnad, drift och underhåll bör utredas för att bredband skall kunna bli ett femte transportslag.
- Utredningen föreslår att reglerna för reseavdrag skall förändras från tidsvinst till avstånd. Detta skulle starkt missgynna skärgårdarna där ofta en båtresa som är tids-

Foto: Joel Nordstedt

krävande ingår även i en kortare resa.

- En översyn av riksintressen välkomnas. För att balansera bevarandekrafterna anser SRF att skärgårdarnas befolkning skall ges talerätt vid överklaganden som berör skärgårdarnas kärnfrågor på samma sätt som vissa större intresseorganisationer.
- Finansieringen av utredningens 75 förslag är svag, den bygger på ett förändrat reseavdrag och besparingar inom bredbandsutbyggnaden.

Gräsköbornas brygga på Östernäs

Pendlarparkering för öbor. Foto: Malin Lenke

Äntligen har de bofasta öborna runt Gräskö en repli-brygga att lägga till vid. Det är på Östernäs, som är det närmaste stället på fastlandet, där bilparkering också finns. Från bryggan finns nu också en gångstig genom skogen till den kommunala bilparkeringen. Ingen har sin bestämda båtplats, men för att lägga till vid bryggan ska man vara medlem i en bryggförening. Den är endast till för fastboende på Gräskö och närliggande öar, och ska sköta drift och betala för el mm. Norrtälje kommun har bekostat bryggan, som, på grund av juridiskt krångel om placeringen, har tagit många år att få till stånd. Men nu ligger den där och öborna runt Gräskö kan stryka ett problem från sina listor.

Malin Lenke

För den som är intresserad finns utredningen att ladda ner på regeringens hemsida, www.regeringen.se

SRF

Gräskö blir kärnö

På Skärgårdsrådet, alltså mötet i kommunhuset mellan representanter från öar, kommunpolitiker och tjänstemän, fick deltagarna det glädjande beskedet att Gräskö har blivit ”uppgraderad” till kärnö. Anledningen är att den bofasta befolkningen stadigt har ökat under senare år och att det finns flera bofasta familjer med skolbarn. Kjell Jansson (M) har drivit denna fråga för att den positiva utvecklingen ska kunna fortsätta. På en kärnö ska det finnas en viss servicenivå och infrastruktur. Bastrafiken mellan replipunkt och kärnö ska möjliggöra dagliga arbets- och skolresor morgon och kväll och till eller från respektive kommuncentrum för ett dagsbesök under vardagar året runt. Samtidigt har också Furusund blivit en replipunkt, enligt Erik Klockare på Norrtälje kommun.

Malin Lenke

Kärnöarna har bedömts kunna erbjuda samhällsservice och infrastruktur. Varje kärnö förutses få allmän trafik året runt genom båtförbindelser till en replipunkt på fastlandet. Denna replipunkt ska vara en väl fungerande knutpunkt för resande och godstransporter.
Källa: SIKO

Träbåtens dag i Vreta

I Roslagen finns det en lång tradition av seglation och båtbyggande. Man färdades med båt mellan öar och vikar, man fiskade och jagade säl och sjöfågel och man seglade till Stockholm med fisk, jordbruksprodukter, ved, sten, sand och grus. Det har även funnits många rederier med större fartyg som åtog sig längre frakter. Här har funnits många både större träbåtsvarv och duktiga båtbyggare som byggde i mindre skala. I början av 1900-talet fanns det ungefär 600 större roslagsjakter och ett oräkneligt antal mindre båtar i skärgården runt Stockholm.

Detta vill vi på Båt & Byggnadsvård i Roslagen uppmärksamma med Träbåtens dag. Tillsammans med båtfolk från bygden och några av våra leverantörer visar vi olika båtar, hantverk, verktyg, material och litteratur.

- Rådmansö hembygdsförening är här med Emvika, en 21-fots skötbåt av Singötyp och berättar om henne.
- Föreningen Allmogebåtar visar en av sina båtar och säljer diverse hantverk.
- Flera andra föreningar med anknytning till båtar och sjöfart finns representerade.
- Håkan Lundén från Grisslehamn föreläser kl. 13.30 om postföringen över Ålands hav.
- Diskutera båtar med båtkonstruktör Jürgen Sass.
- Lars och Inger Soldeus presenterar och säljer sin boktrilogi om fiskköpare.
- Diskutera båtfernissa och andra båtvarvsprodukter med en representant från Epifanes, som även har med sig och visar sin klassiska mahognyracer från 1930.
- Prova Speedheater RS och Cobra infravärmare för färgborttagning.
- Prova Skrapex, en slipbar skrapa för skrapning av fönster, golv, lister, trösklar, trappor, möbler, båtar m.m. och som används och uppskattas av bland annat golvläggare, båtbyggare, målare och fönsterrenoverare.
- Vi visar hur man taglar och splitsar slaget tågvirke.

Kaffe med dopp finns att köpa
Vi erbjuder 5-15 procents rabatt på några
utvalda produkter

Lördagen den 15 april
kl 11.00 – 14.00
Välkomna!

